

САНА ОЛОХ

ХАБНАТ
1931 СЫЛ АЛТЫННЫ
15 КҮНҮТТӨН ТАХСАР

ССКП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЯ
ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА
№ 146 (6907). 1989 сыйл. Ахсынны 7 күнэ.
ЧЭПШЭР Сылпата 3 харчы

Бу күнүргэ быыбардааччылар РСФСР, Саха АССР уонна олохтоох Советтар народнай депутаттарын быыбарыгар оройуоннаабы партийнай тэриптэ платформатын итинг биһирэбиллэри нэрүстүлэр, дүүллэһинилэр, салааны аһаастык атастаһылар буолаллар. Ахсынны 1 күнүгэр Хоптоҕо Эрилик Эристин аатынан соххоз быыбардааччыларын конференцията буолла.

Симеока: конференция делегаттара оройуоннаабы партийнай тэриптэ платформатын кытары билсэллэр.

Т. Кардашевская фотота.

Санааны аһаастык, көңүллүк этэн

Эрилик Эристин аатынан соххозтаабы үлэ коллективин совета хаһаайыстыба рабочайдарын, инженериз-техническэй үлэ-һитэрин уонна сүлүүспалаахтарын конференциятын Дирингээби Культура дыктигэр ахсынны 4 күнүгэр ытыта.

РСФСР уонна Саха АССР народнай депутаттарын быыбарыгар депутатка кандидаттары туруоруу туһунан бөлүкүстөр бэл-биксээбэ киридилэр.

Делегат, соххоз директора И. Н. Аммосов РСФСР народнай депутаттарын быыбарыгар 898 №-дээх Приленскэй территорияльнай быыбардыыр уокурукка депутатка кандидатынан Саха АССР Госагропромун председателин Прокопий Семенович Иванову туруорарга этин киллэрдэ. Делегаттар бу этини өйөөтүлэр, туһеэннаах уокурукка депутатка кандидатынан таб. Иванову туруорар туһунан үүрээбэ бири сандаан ылынылар.

Иккис бөлүкүстөккэ тыла бастааһын Хайахсыг отделениетытан делегат В. Р. Иванов ылар. Икин Саха АССР народнай депутаттары быыбарыгар 103 №-дээх Дирингээби быыбардыыр уокурукка депутатка кандидатынан ССКП обкомун иккис секретера Виктор Петрович Кудрини туруорууга дикт эттэ. Мустубут дьонго таб. Кудрин автобиографиятын билиһиннэрэн баран, тобо кини туруорулалар ордук негдэ-лаабын быһаарда. Республика промышленноһын тыа сириг сайыннарыыга көмө-төрдүүгэ кини улахан сабыдыллаах буолуохтаа-тын тоһоболоон бэлэтээ-тэ. «Биһиэхэ тутуу, ордук социальнай объектары ту-туу, хаалаа. Маны кэргэтэр-гэ мин туруорар иһим күүс-көмө буолуоҕа. Манын кини соххозтут сай-дынытыгар албаһи оҕорор кыахтаах»,—дистэ кини.

Ити кэнниттан трибунаҕа Хоптоҕо отделениетытан

делегат П. П. Флегонтов тахсар. Туруоруллубут кан-дидаты өйүүр биһирэ туо-ратар быраалпынан туһа-нан, В. П. Кудрин кандида-туратын туоратабын дикр уонна ону манньк быһаар-рар: «Кинини олох билбэт кыһиби. Биһиги кыһалба-бытыгар күнүгэ орооһор кыаҕа суох дин саныбын. Урут неар промышленнай оройуоннаага үлэстэбит эбит, онон тыа хаһаайыс-тыбатын үчүгэйдик билбэт буолуохтаах. Биллэн турар, депутатынан талылыныаҕы-на улахан туһалаах буо-луон сөп эрэри, мин са-наабар, кандидат Якутскай-тан туруорулалар кэргэбэ. Кини депутатка кандида-танан соххоз директорун Иннокентий Николаевич Аммосову туруорда. Араа-тар этэрки, И. Н. Аммо-сов үүнэн иһэр бири бас-тын салайааччы, директор депутатынан быыбарда-ныта кини соххозу сайы-нарыыга ытыгар үлэтигэр бөҕө тирэх буолуохтаах. Аммосов культуралаах, олус сэмэй киһи, салайаач-чы быһыытынан өмөс кө-рүүгэ олус сымнаҕас кур-дук эрэри, дьинэр, ирдэ-биллээх дикт бэлэтээтэ.

Оттон мин бу уокурукка депутатка кандидатынан туруоруллуон сөптөөх саа-май достойнай киһини би-лигин Хоптоҕо сельсоветын исполкомун председатели-нэн үлэни сүлдээр Семен Иванович Сергеевич ааба-бын,—дистэ Хоптоҕо от-делениетытан делегат П. А. Иванов. —Үлэ туһугар уту-йарын да умнар киһи. Саа-һырда дик санаамаҕ, итэ-балбигин ыллаһына, өссө да албаһи үлэлиир, оҕорор кыахтаах.

Конференция трибуна-тыгар Хайахсыг отделени-тытан делегат М. Е. Васи-льев тахсар уонна депу-татакка кандидатынан ССКП обкомун иһинээби партий-най комиссия чилиэкс Максим Николаевич Сиб-рякову туруорар.

Кандидатуралары туруоруу итинэн бүтэр. Туруоруллу-

бут дьон туох санаалаахтар-ый дикт ыйыты киридэ. Онуоха И. Н. Аммосов, ССКП райкомун бюротун чилиэкс буолан туран, быы-бар принципиальнай бөлү-күстөрүгэр партийнай по-зицияны туһабын, тус бэйэм кандидатурабар дьон санаатын истэхпин бы-барабын диктэ. От-тон С. И. Сергеев, кини кандидатуратын туруорбут П. А. Ивановка махтанан туран, кандидатурабын туо-ратабын дикт быһаччы эт-тэ.

Туруоруллубут кандида-туралары дүүллэһингэ кыт-тан делегаттар Хоптоҕо-тон П. П. Платонов, Ха-деартан М. М. Мартынов, соххоз кини аппаратытан И. И. Полоз, Чакыртан К. Н. Миронов, Хоптоҕоттон П. Е. Адамов утуу-субуу тыл ат-тилэр. Кинилэр бары И. Н. Аммосов кандидатуратын өйөөтүлэр. Сорох этингэ кини салайааччы, тарыйаач-чы быһыытынан үчүгэй хаа-чыстыбалар ахтылына, Сорохтор соххоз бириди-лээн производственной көр-дөрүүлэр балачча тупсан эрэллэрин бэлэтээтилэр.

Этиллибитин курдук, үгүстэр И. Н. Аммосов кан-дидатуратын өйөөтүлэр уонна ону дьонго ылы-нарылаахтык быһаарды-лар. В. П. Кудрини биһи-рээччилэр эмиз баар буол-лулар. Холобур, Хадеар от-делениетытан делегат Г. Г. Луковцев манньк эттэ: «Ааспыт кураан сылларга соххозум кыһалбатынан Нерюнгрига албаһи кыт-дыбытым. Ол көмгэ Вик-тор Петрович партия Нер-юнгригаабы горкомун бас-такы секретарынан үлэ-лээн олорбута. Бу кыһала-лаах сылларга кини, чуо-лаан, биһиги да соххозпу-ттар улахан көмөнү оҕор-бута, оттон оройуонга кө-мөтүн туһунан этэ да бар-бактын. Нерюнгригаабы шефтербит көмөлөрө суөх биһиги өссө жайдах буо-луохпут биллбэт этэ эбээт. Билигин кэлэн сорохтор

Кудрины адыас билбэт ки-һилэрин курдук этэллэр, дьингэр, кыбыстылаахы.

Конференция С. И. Сер-геев бэйэтин кандидатура-тын туоратарын туһунан этитин ылына. Онон аһа-дас куоластааһынга үс кан-дидатура киллэрилинэ. Куоластааһынга 105 деле-гат кытына. Түмүк манньк буолла: В. П. Кудрин иһин 15, утары—73, туттуммут—17, И. Н. Аммосов иһин 26, утары—5, туттуммут—24, М. Н. Сибряков иһин 4, утары—66, туттуммут—35.

Элбэх куолаһы ылан, Са-ха АССР народнай депутат-тарын быыбарыгар 103 №-дээх Дирингээби быыбар-дыыр уокурукка депутатка кандидатынан Иннокентий Николаевич Аммосов ту-руорулунна.

Биһиги санаабытыгар, үлэ дьонун бу улахан түмсүүтэ уонна онно манньк дьонун-наах бөлүкүстө дүүллэ-һин бэйэтин сылын ситтэ Кылаабынайа, дьон санаа-тын көңүллүк, аһаасты-этингэ хааччылына. Ол эрэри биһиги кэпсэтин по-литическэй культуратыгар дискуссиялаһы искуство-тыгар билбэппит элбэх эбит. Сокуону дааһы адыас чуолкайдык билсэххэ наада этэ.

В. П. Кудрини ким эр-үөһэттэри сөнүүрүн курдук өйдөбүл эмиз баар. Оттон быыбар туһунан Сокуонга этиллэринэн, Саха АССР народнай депутатыгар кан-дидатынан республика тер-риториалыгар олоор ханнын базарар киһи ту-руорулуон сөп. Ити биһирэ, Иокһинин, партийнай ор-ган кандидатураны туруо-рууга бэйэтин позициятын этэр уонна ону көмүскүүр толору бырааптаах. Конфе-ренция ону ылынара эбэ-тэр ылымматэ—туспа бөлү-күстө.

Конференцияга Саха АССР народнай депутатта-рын быыбарыгар уокуруу-таабы быыбар комиссиятын председателэ Г. Г. Луков-цев кытыны ыла.

П. ПОПОВ.

Норуот бүтүүнүн дүүллэһинитигэр

Кини республикалардаа-бы, кыраайдардаабы уонна уобаластардаабы хаһаат-тарга норуот бүтүүнүн дүүллэһинитигэр аһаан Сир туһунан ССР Союзтарын уонна союзнай республи-калар законодательствола-рын бырайыга бэлэттэ-нэн тахсар. Сокуон быра-йаһын сүрүн балаһыан-чылары ССРС Верховнай Советыгар бастагы аа-быыга биһирэммиттэр.

Докумун 20 разделга тү-мүлүбүт 47 ыстатыйалаах. Законодательство төрүт-тэрэ киргэ туһааннаах сы-һыаннаһылар правово-экономическэй уонна тэ-рэһин принциптарын бы-һаараллар итинэн сир кэ-дүүстээхтик туһаныыга, почва быһаһын улаатын-нан иһингэ, сир ресурсла-рын харыстааһынга, киргэ хаһаайыһынааһын бары фор-малары тэп бырааптаах-

тык сайыннарыыга, сир ба-с билээччилэр уонна си-ри туһанааччылар быраал-тарын уонна эбэллинэстэ-рин тутуууга, территория-ларга оҕорумтуолаах күүс-тэри табыгастаахтык төрө-тан олохсугууга уонна айылҕа эйгэтин харыстаа-һынга уонна тупсарыыга усулуобуйаны үөскэтигэ туһаайыллаллар.

Парламентской комитет-тэр уонна комиссиялар ССРС народнай депутатта-рынан этиллибит итинэн норуот бүтүүнүн дүүллэ-һинин хаалыытыгар кири-бит этиллэри уонна бэлэ-тээһиннэри учоттаан быра-йаһы чочуйан оҕоролло-ругар итинэн Сокуон бы-райыаһын ССРС Верховнай Советын көрүүтүгэр кил-лэрэллэригэр соруудаҕам-мыта.

(ССТА)

МОСКВАҒА КӨРСҮҮҮ

Ахсынны 4 күнүгэр Москвага Варшавскай дуо-габар кыттылаахтары го-сударстволор салайааччы-ларын, информационнай көрсүүүлэрэ буолла. М. С. Горбачев союзтаах дойду-лар салайааччыларыгар ахсынны 2—3 күнүгэр АХШ Президентин Дж. Бу-шу кытары бэйэтин кэпсэ-тиһиллэрин туһунан, сийи-лин иһитиннэрдэ.

Көрсүүһүнү түмүктээн туран, М. С. Горбачев би-лиһин усулуобуйаларга халдарыта бириг үлэстэ-һин уонна Варшавскай дуо-габар тэригэтин үлэтин формаларын итинэн ыы-маларын саһаттыы суо-таларын тоһоболоон бэлэ-тээтэ.

Х Х Х

Болгария, Венгрия, ГДР, Польша уонна Совет-скай Союз ахсынны 4 кү-нүгэр Москвагаабы көрсү-лүүгэ мустубут салайаач-чылар 1968 сыллаахха ки-һилэр государстволарын сэркилэрин ЧССР-га киллэ-рин бэйэтин бэйэтэ бас би-лиһэр Чехословакия ис дьыалаларыгар орооһуунан буолар уонна сэмэлэниэх тустаах дикт иһитиннэрдилэр.

(ССТА)

Депутатка кандидаттар туруорулуннулар

Рабочайдар, инженериз-техническэй үлэһиттэр уон-на сүлүүспалаахтар буо-лаары турар быыбардарга депутатка кандидаттары туруорууга аналлаах кон-ференциялара оройуон ба-ры соххозтарыгар ыты-лынылар.

РСФСР народнай депу-таттарын быыбарыгар 146 №-дээх Саха сиринэн кини национальнай-терри-ториальнай быыбардыыр уокурукка депутатка кан-дидатынан ССКП обкомун иккис секретарын Михаил Ефимович Николаевы «Чу-рапчы» соххоз конферен-циятыгар туруордулар. Ити курдук 898 №-дээх Приленскэй территория-най быыбардыыр уокуру-на депутатка кандидата-рынан ПССУОС председа-телэ Спирidon Спиридоно-вич Сосня Субуруускай аа-тынан уонна «Мындааһы» соххозтартан, Саха АССР

Госагропромун председате-лэ Прокопий Семенович Иванов «Чурапчы», «Май-дабаһы», Эрилик Эристин аатынан соххозтартан ту-руорулуннулар.

Оттон Саха АССР народ-най депутаттарын быыба-рыгар депутатка кандидатынан 102 №-дээх Болу-гурдааһы быыбардыыр уо-курукка ССКП райкомун бастагы секретера Генна-дий Михайлович Сысоланин, 103 №-дээх Дирингээби быыбардыыр уокурукка Эрилик Эристин аатынан соххоз директора Иннокен-тий Николаевич Аммосов уонна «Мугудай» соххоз Төлөйдөөбү отделениотан управлющая Андрей Ти-мофеевич Ноговицын, 104 №-дээх Чурапчытаабы быы-бардыыр уокурукка «Чу-рапчы» соххоз Килэһинтээ-би отделениотын арендато-ра Петр Федотович Мик-симов туруорулуннулар.

МЭНЭЙ ЭЛБЭХ

Партийнай тэрилтэ, хас биирдии коммунист бойбуой дьобуру хайдах үр-дэтиэхэ соёул дьин болуура бу күүнэргэ, бука, элбэх киһини долгутара буолла. Итиннэхэ кыаллаах айыллактары манньктары ааттыаха сеп дин санын-бын.

Бастакытынан, ССКП ик-китигэр үүннэригэ болсом-тону күүһүрдүөххэ, сыһыа-ны уларытыахха наада. Урукку өртүгэр бастыг-промадственик буолла да партижа үүннэргэ сатаа-хурдун элбэх этэ. Оттон кини-лэргэ сорохторо киһи, об-щественнай өй-санаа өртү-нэн ситэ балама суох бу-лаалара. Ол да иһин ком-мунист аатын сүгэн баран түһэн бэрээлэргэ. Онон партижа үүннэригэ, бас-татак турар, кандидат туох итээллээгин, олоххо сы-һыанын илгэ-тогон билэр наада.

Итиннэхэ атын өртүгүн сатааа хайыны мэһэй буол-бута: хайаан да рабочай буолуохтаах, комсомолтан үүннэрэктээх киһи дьин курдук. Ити септөөх хай-ыска, ол эрэри бары сир-дэргэ итинник заарчакте-һын, омсоллоох буолбута сөөрбөсө суох. Бийиги тэ-рилтэбит бийыл икки чи-лиэннин бэйэтэ киһитин хантатына. Детсад сибидис-сэй Е. Н. Протодьяко-лова—эдрэ атыттан олох-хо дьин-чакчы активнай, по-зициялаах, нэһилиэтиннээ-зэостототтоох, харах-пыт ортотугар үүммүт киһи. Оттон В. М. Протодьяконо-вы бийргэ үлэтиир дьон эрэни, итэргэни цехком председателинэн таллылар.

Иккиһинэн, киһи парти-жа хириэн буһуохтаах-хатыахтаах, китилэнэтээх. Дьэ ол иһин ити үлэ тэри-лэ иһигэр үчүгүйдик туруо-руллубут буолуохтаах. Би-лиги билигин ситиннэхэ экономикай реформаны олоххо ниллэригэ күүһү туһаайынан үлэлэһибит. Отделенибит билиргын аренада кирибитэ. Элбэх агитациялыр үлэни ыппы-тыр, икки төгүлээн от-деление улааһаайын оһуотун иһийиппит. Со-

май маракан болпуруоһу-нан үлэти иһин тийбэтэ буолбута. Ол иһин парти-най тэрилтэ аналлаах ком-миссия тэрийэн, бөһуөлэ-к иһинээки государственнай тэрилтэлэргэ үлэти иһини туһаныны үөрөппитэ. Ол эрэри биһир да ордох үлэ-һит иһини булбатахпыт. Онон арендаахтарга тэ-рилтэлэри сыһыартаан шефтинни тэрийиппит. 36 коммунастахлыттан 9-на арендаа быһаччы ки-ириэн үлэтир. Силлэсниттэр ээноларын коммунист В. М. Протодьяконов селе-айар, кинилэр совхозка и-кки үчүгэй көрдөрүүлээх-тэр. Совхозка эмиз биһир барыстаах салаанан биллэр саһыа иһигэр ферма 5 ра-бочайыттан 2-тэ коммунист И. Т. Ефимов старшай-дыр өрөндөй фермата нийрэтэн салаан китэн үүттээх ынахтары уһатар.

Арендаа киллэригэ партинай тэрилтэ нэһэ ыраактарын көрүстэ. Ол курдук, бийиги мунньах-пыт арендаа кириэн үлэ-дэбиттэр хамнастарын эр-дэ эээн көрүүнү ыһтар наадалаарын билиэтээбитэ. Ону совхозлут туһааннаах специалистэре өйөөбүтү-лэр. Сыл түмүгэр тийэн арендаа кирибиттэр урук-куларыттан намыһах хам-настаах буоллактарына дуу, биһигэр дуогабарга өйдө-лөт быһыы табыстаына дуу ол мөккүөрү хайдах бы-һаарыахпыт билбатибит. Иккиһинэн, отделение со-рох үлэтигэр, холобур, механизатордар, арендаа кирибэтхтэрэ атыттарга харгыс буолла. Ону кытаа-нахтары баран көрөр баа-лаахпыт. Билигин бийнэхэ биһир тракторы биһир өрө-ндөргө сыһыарытара уонна «бэйэтэ бэйэтэ кө-рүүнүктээх» дьин буолбута. Ити кыһылааһыны үөскэттэ.

Арендаа киллэригэ партинай тэрилтэ бэйэтин чилиэнэрин нөүгө ити курдук үлэлэтэр. Ол кини-лэри биһигэ түмэр, актив-най олоххо тардар күүһү-нэн буолла.

Усүпүтүн, хайа базарар

дьон өйүн-санаатын сайын-нараа, үһүгүннэри оһу наадалаах. Ол эрэри бу өртүгүн бийнэхэ балаһыан-ца ыраакан. Бэл экономи-ческой үөрэхпит да ситэ-хого ытыллыбат. Холобур, Толоон отделениета кини-тэн тэиччи сытарынан, совхоз иһин аппаратын специалистэре ыйга 2-3 күн мистэбэ кэлэн хоно-өрүү сытан үөрэги ытыахтаах этилэр да, кыалла илик. Уолсайынан, дьону агит-ациялыр, кинилэри итэ-тэр күүстээх лектор, про-пагандист аһыйах. Үлэ бу өртүгэр сатааһы сыһыан наада буолсу.

Басиһинэн, партия бэйэ-тин чилиэнэрин общест-веннай олох бары айтлэ-рингэр киллэрэрэ наада. Ки-нилэр нөүгө эрэ бэйэтин политикатын олоххо киллэ-рэр кыахтаах. Субу саба-лаамыт бийбар хампаан-нытыгэр партия бэйэтин чулуу байыастарын депу-татак кандидаттарынан ту-руорар иһин үлэлэһиэхтээх. Ол атын, партията суох, дьон өртүлэрттэн сыһыа өйдөмөтө наада. Бийиги сельсоветтыгыр 25 депу-тат талыллыбытыттан 9-на коммунист, бу да бийбарга итинтэн аһыйабагыр кыһаныахпыт.

Тийбэр, хайа базарар ки-һи активнай обществен-най үлэ нөүгө сайынна-рыааха сеп. Оттон бийнэхэ, атын да сирдэргэ, общест-веннай үлэни үлэтир. И-тиннэхэ наар сүктэрин ом-соллоох үгэһэ олохсуйда. Ос-кулаттан салаан. Ити үлэ-ни базарар да киһини кэ-дирнэрэр, атыттар наар сүү-рэр-көтөр дьон күлүгэр тү-һэллэр. Оттон ол үчүгэйгэ тирдэбит. Онон ити прак-тикадан аһаастаныахха.

Ити—мин тус бэйэм са-нааларым. Партиянай үлэни атын сирдэргэ хайдах тэ-рийэллэрин туһунан били-бит кэмчи. Дьингэр, ону би-лэргэ-көрөргө, бэйэ үлэти-гэр туһаарга кыахтары үөс-кэти туһунан эмиз талкый-дуохха сеп этэ.

В. ЛЫТКИН,
Чыаппара сыахтаагы пар-тийнай тэрилтэтин сен-ретарь.

Саха АССР народнай депутаттарын быыбарыгар уокуруктардаагы быыбар комиссияларын тэрийэр туһунан

«Саха АССР народнай де-путаттарын быыбарын ту-һунан» Саха АССР Сокуо-лун 19 уонна 22 ыстатыйа-ларыгар олобуран Саха АССР Верховнай Советин Президиума уокуруктардаа-гы быыбар комиссияларын тэрийэр, ол иһигэр Чурап-чы оройуонугар:

102 №-дээх БОЛУҔУР-ДААҔЫ БЫЫБАРДЫР УОКУРУК

Дьячковская Анна Нико-лаевна, кадр отделын ин-спектора—Карл Маркс а-тынан совхоз үлэсэ коллек-тивнаан;

Егоров Назар Назарович, зоотехник—Амма орто ос-кулатын коллективнаан;

Монастырева Валентина Нюргустановна, сибидис-сэй—Хатылгатаагы потреб-общество коллективнаан;

Павлуцкий Константин Константинович, зоотехник—Субуруускай аатынан сов-хоз үлэсэ коллективнаан;

Поталов Иван Иванович, физрук—профессиональ-най-технической училищэ коллективнаан;

Сибиряков Тимофей Гермогенович, Карл Маркс аатынан совхоз рабочайа—ЫБСЛКС райкомун бюроту-нан;

Сивцев Иван Иннокентье-вич, кылаабынай агроном—«Мындабаайы» совхоз үлэсэ коллективнаан;

Сидоров Михаил Михай-лович, «Мындабаайы» сов-хоз экономиста—ССКП рай-комун бюротунан;

Саха АССР народнай де-путаттарын быыбарыгар уо-куруктардаагы быыбар ко-миссияларын мунньактара буоллулар. Олорго быыбар комиссияларын председа-теплэргэ, кинилэр солбуйа-чылары уонна быыбар ко-миссиятын секретардара талыллыһылар.

102 №-дээх Болугурдаагы

Слепцова Наталья Степа-новна, Болугурдаагы оло-садын интээччигэ—Дьахтал-лар оройуоннаагы советта-рынан;

103 №-дээх ДИРИГНЭЭ-БИ БЫЫБАРДЫР УОКУРУК
Адамова Светлана Гера-симовна, сельпо бйрабы-лыаһынатын председателэ—Мугудайаагы потребоб-щество коллективнаан;

Давидов Евгений Афан-асьевич, прораб—Эрилик-Эристин аатынан совхоз үлэсэ коллективнаан;

Захаров Афанасий Афа-насьевич, «Мугудай» совхоз биригдэһинэ—ЫБСЛКС райкомун бюротунан;

Ерениева Варвара Кон-стантиновна, Чаньыдаагы оло садын сибидиссэй—Дьахталлар оройуоннаагы советтарынан;

Луковцева Александра Петровна, экономист—Ди-рингизин потребобщество коллективнаан;

Луковцев Гаврил Гаври-льевич, Эрилик Эристин аатынан совхоз ээнолөйө—ССКП райкомун бюроту-нан;

Пермяков Данил Данило-вич, рабочай—«Мугудай» совхоз үлэсэ коллектив-наан;

Смирников Василий Васи-льевич, «Мугудай» совхоз булчута—Агропромком-плекс үлэтигэр профсо-юһун райкомунан;

Тимофеев Софрон Про-копьевич, Диринг орто ос-кулатын военруга—коруот үөрэтиритин үлэтигэр профсоюһун райкомунан.

Саха АССР Верховнай Советин Президиумун Председатели солбуйааччы В. МИНЦЕВ.
Саха АССР Верховнай Советин Президиумун Секретарь Н. ШАРИН.

Якутский к., сэттиккэй 29 күнэ, 1989 с.

УОКУРУКТАРДААҔЫ БЫЫБАР КОМИССИЯЛАРЫГАР

Саха АССР народнай де-путаттарын быыбарыгар уо-куруктардаагы быыбар ко-миссияларын мунньактара буоллулар. Олорго быыбар комиссияларын председа-теплэргэ, кинилэр солбуйа-чылары уонна быыбар ко-миссиятын секретардара талыллыһылар.

102 №-дээх Болугурдаагы

уокурукка: председатель—Поталов Иван Иванович, председатели солбуйааччы—Сидоров Михаил Михай-лович, секретарь—Слепцо-ва Наталья Степановна.

103 №-дээх Дирингизин уокурукка: председатель—Луковцев Гаврил Гавриль-евич, председатели солбу-йааччы—Пермяков Данил

профсоюзун райкомунан. 104 №-дээх ЧУРАПЧЫ-ТААҔЫ БЫЫБАРДЫР УОКУРУК

Белых Михаил Иннокен-тьевич, «Агропромтехпред-приятие» отделын началь-ника—ССКП райкомун бю-ротунан;

Давыдовский Николай Алексеевич, пенсионер—сэрин уонна үлэ ветерана-рын оройуоннаагы совети-нан;

Колесов Василий Констан-тинович, кылаабынай инж-ниер—Чурапчы совхоз үлэ-сэ коллективнаан;

Макаров Иван Петрович, «Чурапчы» совхоз комсо-мольскай комитетын секре-тара—ЫБСЛКС райкомун бюротунан;

Макарова Клара Василье-вна, профком председателэ—«Чурапчы» совхоз үлэсэ коллективнаан;

Новгородов Иван Егоро-вич, бухгалтер—оройуон-наагы сибээс үлэтин кол-лективнаан;

Попов Иван Васильевич, базарынай депо водителэ—государственной учреж-дениелар үлэтигэр профсоюһун райкомунан;

Сивцев Марфа Влади-мировна, Чурапчы орто ос-кулатын интээччигэ—но-руот үөрэтиритин үлэтигэр профсоюһун райко-мунан;

Трофимов Дмитрий Де-нисович, оройуоннаагы го-сударственной технической на-дзор начальнига—Агро-промкомплекс үлэтигэр профсоюһун райкомунан.

Саха АССР Верховнай Советин Президиумун Председатели солбуйааччы В. МИНЦЕВ.
Саха АССР Верховнай Советин Президиумун Секретарь Н. ШАРИН.

Якутский к., сэттиккэй 29 күнэ, 1989 с.

Оскуола реформатын—олоххо!

Кырдыаҕас педагогтар санаалара

Сотуртаагыта педагогической үлэ ветеранарын сү-бэ муньаба буолан ааста. Муньааха нэһилиэтигэр, оройуон иннинтэн 62 кырдыаҕас педагогической үлэ-һиттэр муһунулар. Кэбэтигэр 17 киһи тыл эттэ. Кыр-дыаҕас педагогтар көрүүт үөрэтиритин сүрүн проб-лемаларын быһаарыа, үөрэти-ритин болпуруостары-гар бэйэлэрин санааларын атылар.

Бийиги мантан алларас педагогической үлэ вете-раннара сүбэ муньааха эппит сүрүн санааларын бэ-лэтиһибит.

Е. Н. ТАБЫШЕВ эттэ: «Үө-рэти-ритин болпуруоһа на-лаа ылаақта. Үһүтүлгэ итэ-бэл сүттэ, билигин оһолор идеаллара суох. Ким де-нимиз да сүүрүбэт. Урукку курдук айылбаһа сүүрүүү эмиз суох. Ол иһин бэрээ-дэги кэһи таһар.

Республиканской кээмэй-дээх спортивной оскуоланы сабыаха. Арасс бэрээдэги кэлэр оһолор барыта ман-

төрөппүттэригэр тэһэн үө-рэнэллэрэ эрээдээх дьин быһаарда.

Кытаанахтан үлэ ветерана М. С. Леонтьева: «Ди-ректор киһнэхэ гуманитарай буолуохтаах. Дьонго олох үчүгүйдик сыһыаннаһа-таах. Гуманитарнай пред-меттэри үөһэ тутуохха, кинилэр киһини иһигэр пред-меттэринэн буолаалар. Ос-куола совета үмүтүгэ хаала. Урут үөрэнээччилэр бэ-йэлэрэ төрөппүттэр мун-ньахтарын ынаалара, би-лигин онук суох. Бэйэни салайыныны күүскэ са-һыйнырыахха. Оскуоланы наһаа улаатыннарар буол-лубут. Дьобус-дьобус орто оскуолаҕа астарыахха. Оччого оһолору иһин кыаллааһа,—дьин бэрт сөһүн эттэ.

М. П. Ефимов: «Өрө-лө-го историяны үчүгүйдик үөрэтээххэ. Оройуонмут историята ситэ үөрэтилли-бэт. «Олох уруоктара» дьин сага уруогу киллэрээххэ, чопчу олох ыппыктарыгар үөрэтээххэ. Историческай мистэглэри сөргүтүүххэ. Холобур, оро-йуон кинигэр Е. И. Кура-шов, гражданскай сэри активнай, кыттылааһын, чинигэр арка туруоруох-ха,—дизтэ.

А. Е. Дорофеева: «1990 сылы, «Тыа сирин оскуола-тын сылына, аһаарыаҕа ко-миссията тэрийээххэ, орто оскуолаҕа хайскаларын быһаарарга. Оһолор үлэ-тылыбын күннээх группала күнү быһа сыһаар буолон-нор, оскуолаттан салҕан хаалларар. Маньын группала-

лары сабыааха, ол оһугар интээригэр курдуу-торо тэрийээххэ,—дизн со-кут этини киллэрдэ.

И. К. Макаров сага ты-лын проблематыгэр тох-тоото, детсадтарга тө-рөбүт тылы үөрэтэргэ эттэ.

Е. Д. Баращикова: «Оһо интэтиги болпуруоһа на-лаа ыраата. Видеоларга араас эротическай, порно-графическай кинофильм-нары көрдөрөр буоллулар. Балары олох тохтотуохха,—дизн.

Билигин кырдык, сир-гэ-майгыга Баллас кино-фильмнэри көрдөрөр буоллулар. Оһору көрө-нөрлөр оһолорбут туох үчү-гүгэ интэлигэһэри! Ман-һыттары утары оһуһуох-тааһыт.

Баһы орто оскуолатын үчүтүлө В. Г. Слепцова этэр: «Оһо сирэ-майгыта, бэрээдэги буорту буолла. Саха кинити националь-най

достоинства түстэ. К. Ушинскай: «Родной язык—это великий педагог»,—дизн савмай сөһүн эппитэ. Төрөбүт тылын убаастыыр, таһыыр киһи культуурата эмиз үрдүкэ.

К. К. Пермяков: «Идээ туһаанын—бу улахан проб-лема. Кадр болпуруоһа барыны быһаарар. Били-гин бийиги оһолорбут ардуу килбэттэр. Арасс талааннаах оһолор хаалан хааллар. Онон эрдэттэн араас идэлэр тустарынан кэлсээххэ, билиһинэрээх-хэ. Идээ туһааныны күүскэ ытыааха. Оһолору чугастааһы холобурдари-нан иһинээххэ, Мурун Тыһыллыаһы, интернат-оскуоланы кабар ор-то оскуоланы астарыаха. Народнай педагогика дьин баар буолуохтаах. Урукку сылларга өбүгэлэрибт хай-дах өһолорун интэтигэр эргилэн көрүүхтээхпит.

[CCTA].

Е. КАЖЕНКИНА,
[«СО» общ. корр.].

